

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 644/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s. r. o., Národná 17, Žilina, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ing. Jozef Lalinský, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 123/2017 z 31. júla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 123/2017 z 31. júla 2017 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že podaným návrhom sa v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17 C 371/2015 (ďalej len „okresný súd“) domáhal obnovy konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 7 C 154/2003 (ďalej aj „pôvodné konanie“). Dôvody prípustnosti obnovy konania videl sťažovateľ v tom, že sú tu nové skutočnosti a dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a môžu pre neho privediť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Takouto novou skutočnosťou malo byť podľa sťažovateľa zistenie o vadách a nedostatkoch znaleckého posudku č. 2/2011 z 11. marca 2011 [REDAKOVANÉ], o ktorých sa sťažovateľ dozvedel na osobnej konzultácii na Ústave súdneho inžinierstva Žilina po právoplatnom skončení pôvodného konania. Novým dôkazom odôvodňujúcim obnovu pôvodného konania malo byť odborné vyjadrenie znalca [REDAKOVANÉ] č. 4/2015 z 27. júla 2015, ktorý si nechal sťažovateľ vypracovať po právoplatnom skončení pôvodného konania a z ktorého vyplýva, že znalec [REDAKOVANÉ] v znaleckom posudku č. 2/2011 použil nesprávne postupy, v dôsledku ktorých výsledná hodnota stavebných prác a dodaného materiálu bola vyššia o sumu 14 284,12 eur. Minimálne o túto sumu bol sťažovateľ v pôvodnom konaní poškodený. Okresný súd uznesením sp. zn. 17 C 371/2015 zo 14. marca 2016 návrh na obnovu pôvodného konania zamietol a Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na základe sťažovateľom podaného odvolania rozsudkom sp. zn. 10 Co 215/2016 z 23. februára 2017 uznesenie okresného súdu potvrdil. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odmietol.

3. Sťažovateľ namieta prílišnú formálnosť, extrémnu nespravodlivosť, svojvoľnosť a arbitrárnosť postupu dovolacieho súdu, ktorý odmietol dovolanie sťažovateľa z dôvodu, že tento nevymedzil uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 CSP. Podľa sťažovateľa dovolateľ nie je povinný odôvodňovať prípustnosť dovolania. Za nesprávny považuje sťažovateľ taký prístup najvyššieho súdu,

ktorý posudzuje prípustnosť dovolania len na základe jedného z dôvodov prípustnosti, ku ktorému má byť aj vymedzený dovolací dôvod. V takom prípade by bol dovolateľ nútený zvoliť len jeden z dôvodov prípustnosti, a to aj v prípade, ak by nedostatky rozhodnutia alebo pochybenia v konaní, ktoré vydaniu rozhodnutia predchádzali, napĺňali viaceré dôvody prípustnosti. Z obsahu dovolania podľa sťažovateľa vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu napadol z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom prípustnosť dovolania je daná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Sťažovateľ je toho názoru, že odmietnutím jeho dovolania najvyšším súdom došlo k popretiu jeho práva na prístup k spravodlivosti.

4. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd konštatoval, porušenie základného práva sťažovateľa „*na spravodlivý súdny proces upraveného v čl. 46 ods. 1 a v čl. 48 ods. 2 ústavy, v čl. 6 ods. 1 dohovoru a v čl. 38 ods. 2 listiny postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 123/2017*“, zrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

7. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

10. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

11. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

12. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

13. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

„V preskúmvanej veci podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátkou) nevymedzil uplatnený dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Prípustnosť dovolania totiž odôvodnil písm. a) a zároveň aj písm. b) a písm. c) § 421 ods. 1 C. s. p., hoci súčasná existencia všetkých týchto predpokladov prípustnosti dovolania sa bez ďalšieho z povahy veci vylučuje. Nemožno totiž odôvodňovať prípustnosť dovolania tým, že určitá právna otázka je rozhodovacou praxou dovolacieho súdu riešená ustálené a zároveň, že odvolacím súdom nebola riešená, resp. že je ním riešená rozdielne. Takéto odôvodnenie prípustnosti dovolania je vnútorne rozporné. Označený nedostatok v odôvodnení predpokladov prípustnosti dovolania má za následok aj nemožnosť aplikácie § 440 C. s. p. o viazanosti odvolacím dôvodom so vzájomne sa vylučujúcimi predpokladmi jeho prípustnosti. Vo svojej podstate znamená odôvodnenie dovolania neprípustným odvolacím dôvodom. Nesprávne

právne posúdenie veci je prípustným dovolacím dôvodom len, ak sa týka otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ak je splnený predpoklad podľa písm. a) alebo podľa písm. b) alebo podľa písm. c) § 421 ods. 1 C. s. p.

Dovolací súd považuje za potrebné dodať, že aj keby bola prípustnosť dovolania odôvodnená v dovolaní len podľa písm. a) § 421 ods. 1 C. s. p., t. j. odklonom od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu, za ktorú treba považovať rozhodnutie R 26/2002, o takýto odklon by nešlo, pretože označené rozhodnutie neriešilo otázku, či znalecký posudok obstaraný sporovou stranou po právoplatnom skončení konania, ktorého vykonanie navrhla sporová strana už v pôvodnom konaní a súd jej návrhu nevyhovel, je novým dôkazom, a či teda je splnená táto podmienka jeho spôsobilosti byť dôvodom obnovy konania. Uvedené rozhodnutie riešilo otázku inej podmienky obnovy konania, ktorou je okolnosť, že sporová strana nemohla bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní listinný dôkaz z dôvodu, že ho nemala k dispozícii a jeho prípadný obsah ani nepoznala.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f) C. s. p. odmietol.“

14. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o podanom dovolaní, a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Najvyšší súd zrozumiteľným spôsobom odôvodnil, prečo nemôže obstať sťažovateľom súčasne tvrdená prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP a z akého dôvodu nebola podľa jeho názoru splnená podmienka vymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 CSP.

Najvyšší súd sa vyjadril aj k situácii, ak by v dovolaní sťažovateľa bola odôvodnená prípustnosť dovolania len podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, a uviedol, že by v danom prípade nešlo o odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keďže rozhodnutie R 26/2002, na ktoré sa sťažovateľ odvolával, rieši otázku inej podmienky obnovy konania nevzťahujúcej sa na prerokovávaný prípad.

V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol dostatočné a presvedčivé dôvody záveru o nesplnení zákonných podmienok na vecné prerokovanie dovolania.

Keďže najvyšší súd dospel ústavne konformným spôsobom k rozhodnutiu o odmietnutí dovolania sťažovateľa, nebol povinný vecne preskúmať v ňom obsiahnuté argumenty.

15. Ak sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ním podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Nad rámec ústavný súd dodáva, že jeho pozornosti neušla ani vada splnomocnenia udeleného právnemu zástupcovi sťažovateľa na zastupovanie pred ústavným súdom, v ktorom nie je uvedené, akého konania pred všeobecným súdom sa splnomocnenie týka, uvedená skutočnosť by totiž už sama osebe zakladala dôvod na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

19. Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudca Milan Lalík.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017